ATILIM

Bütün ülkelerin proleterleri birleşiniz!

Kurucusu: İ.Bilen

Yıl: 13, Sayı: 13 (179)

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi organı 1 Temmuz 1986

HER ŞEY ULUSAL KONFERANSIN BAŞARISI İÇİN !

Eskişehir Mitingi:

İŞÇİ HAREKETİNİN YENİ BİR BAŞARISI

Türk-İş'in hükümeti ve parlamentoyu protesto etmek amacıyla 22 Haziran günü Eskişehir'de düzenlediği yürüyüş ve miting, 40 bin işçinin katılımıyla yapıldı. Sümerbank Basma Fabrikası'nın önünde toplanan kadınlı erkekli onbinlerce işçi, başlama saati geldiğinde sloganlar atarak, mitingin yapılacağı İstasyon meydanına doğru yürüyüşe geçtiler. "Ekmek, barış özgürlük", "Özal demek, zam demek", "Eskişehir inlesin, hükümet dinlesin" gibi sloganlarla düzenli sıralar halinde ilerleyen işçilere, çevre apartmanlara ve yol kenarına birikmiş olan yurttaşlar tarafından sevgi gösterileri yapıldı. Hükümetin ve patronların işçi hareketini güçten düşürmeye yönelik saldırılarını "İşçiyiz, güçlüyüz" sloganı ile yanıtlayan onbinlerce işçi, sık sık attıkları "Hükümet istifa" sloganı ile hedeflerini doğru bir şekilde belirlemişlerdi. Gösteri boyunca "Hak verilmez alınır" diye bağıran emekçiler, mücadele istediklerini ve buna hazır olduklarını ortaya koydular. 21 Aralık'ta Ankara'daki salon toplantısında 2 bin işçi temsilcisinin attığı "İşçiler el ele genel greve" sloganı, altı ay içinde, İzmir ardından Eskişehir mitingiyle artık onbinlerin elinde bayraklaşmıştı.

Polis miting öncesinde katılımı engellemek için elinden geleni ardına koymadı. Ev ev dolaşarak, mitinge katılmamaları yönünde işçileri tehdit eden polis, miting günü dolaştırdığı araçlarla halka mitinge katılmamaları, evlerine dönmeleri yolunda anonslar yaptı. Arama taramalarla mitinge katılmak isteyenleri yıldırmaya çalışan polis, çeşitli işçi gruplarını geri çevirdi, kortejin geçtiği yolları çembere alarak birçok yurttaşın mitinge katılmasını engelledi. Polis helikopterlerinin kortejin üzerinde alçak uçuşlar yapması, bir komiserin, bir TRT kameramanını sendikacı olduğu zannıyla yumruklaması, polisin amacının güvenliği sağlamak değil tam tersine provokasyon yaratmak, göstericiler ve sendikacılar üzerinde terör estirmek olduğunu gözler önüne seriyordu.

Arkası sayfa 2'de

TÜRK-İŞ VE DEMOKRASİ SAVAŞIMI

Eskişehir mitingi işçi sınıfının demokrasi savaşımında güçlü bir adım oldu. Bu adım, genel demokrasi savaşımının yepyen gelişmelere doğru açılmakta olduğunu gösteriyor.

Bir kere, işçi sınıfı İzmir mitinginin açtığı yolun sonuç alıcı olduğunu kavramıştır. Bu yolda ilerlemekte kararlıdır. Bu iyice görüldü.

Polis terörü Eskişehir'de de İzmir'i aratmıyordu. Eskişehir'de de günlerce önceden işçileri miting alanından uzak tutmak için sistemli propaganda yürütüldü. Bütün bunlar boşa çıktı ve işçiler daha kararlı, daha disiplinli, daha birlikli bir miting gerçekleştirdiler. Hep birlikte baş düşmana yüklendiler. Hep birlikte yürüyecekleri savaşım yolunu bütün Türkiye emekçilerine ilan ettiler, "işçiler el-ele, genel greve" dediler.

Bu kararlılık, yalnızca işçi sınıfının içinde değil, öteki kesimler içinde de giderek artıyor. Yüksek öğrenim gençliğinin YÖK-Düzeni'ne karşı savaşımı yeni yeni direnişlerle güçleniyor. İstanbul'da pazarcılar ile ev kadınlarının ortak ve inatçı direnişi yeni bir dayanışma ruhu yarattı. Konya Karapınar köylüleri, "topraklarımızın NATO üssü olmasına izin vermeyeceğiz" diyorlar. Akkuyu halkı nükleer santral için referandum talep ediyor.

Her yeni eylem, eylemi gerçekleştiren emekçilerin haklılığını, istemlerinin meşruluğunu ve rejimin emekçi düşmanı ve terörist karakterini bütün Türkiye'ye daha somut gösteriyor. Eylem politik gerçekleri

Arkası sayfa 7'de

Şevket Yılmaz'ın konuşmasından

TÜRK-İŞ'İN İSTEMLER PLATFORMU

12 Eylül'den bu yana işçi hak ve özgürlüklerine karşı bir kampanya sürdürülmektedir. Bu kampanya anayasa ve iş yasalarındaki değişikliklerle kurumlaştırılmıştır.

- Sendikalar üzerindeki baskılara son. Sendika özgürlüğü.
- Sendikacıya, sendikaya siyaset yasağına hayır.
- Yüksek Hakem Kurulu'na hayır.
- Grev hakkı önündeki engeller kalksın.
- Devlet Kamu İşveren Sendikaları adı altında işçilerin karşısına çıkmamalı. Serbest toplu pazarlık. Müdahalelere son.
- Memurlara sendika özgürlüğü.

Hükümet halkın değil, iktisaden güçlü bir azınlığın yanındadır.

Arkası sayfa 2'de

Atılım Muhabirleri Bildiriyor:

PROTESTO VE DİRENİŞ EYLEMLERİ ARTIYOR

Gönüllü muhabirlerimizin gönderdikleri haberler, son dönemde, değişik kesimlerin protesto çıkışlarında gözle görülür bir artış olduğunu ortaya koyuyor:

Şeker Bayramı öncesi, belediye tarafından tezgâh kurmalarına izin verilmeyen Çarşamba pazarı esnafı ile alışverişe gelen binlerce yurttaş, pazarın kaldırılmasını engellemek için Fatih Belediyesi önünde gösteri yaptılar. Ellerinde ekmekler ve bayraklar olmak üzere "Pazarlar ekmeğimiz, namusumuz", "Pazarlar bizim hakkımız söke söke alırız" sloganlarını haykıran binlerce yurttaşın karşısına polis çıkarıldı. Ancak bu kararlı çıkış sonucu, belediye pazarın kurulmasına izin vermek zorunda kaldı.

Yine bayram öncesi, İstanbul'da Okumuş Holding'e bağlı Zetip fabrikasında çalışan 1400 işçi, ikramiyelerinin verilmeyişini protesto etmek amacıyla, mesai saatinden sonra evlerine gitmeyerek fabrika bahçesinde oturma eylemi yaptılar. İzmir Tekel'de çalışan 5000 mevsimlik işçi ise, ikramiyelerinin tam ödenmemesi üzerine, kadın, erkek, tekel binası önünde toplanarak gösteri yaptılar. "Özal istifa" diye bağırdılar.

Öte yandan, Marmara Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu'nda Hava Yüzbaşısı bir öğretim görevlisinin, bir öğrenciyi dövmesi üzerine 4. sınıf öğrencileri, can güvenlikleri olmadığını bildirerek, aynı günkü sınavları boykot ettiler.

Haziran ayının ilk haftasında ise Dokuz Eylül Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde, bir polis me-

Arkası sayfa 7'de

Komünist basını daha geniş yayalım

Kazım Ateş
İstanbul

Politik gelişmeler hızlanıyor. Yığınlar hareketlenme isteğini, daha sık ve güçlü çıkışlarla dile getiriyorlar. Bu çıkışlar giderek, daha geniş kesimleri kapsıyor. İstemler, bu istemlerin politik rejim değişikliği ile bağı daha da somutlaşıyor. Baskı girişimleri eksilmiyor, ama yığınlar, demokrasi güçleri olanakları artıran bir eylemlilik ve girişkenlik çizgisi izliyorlar.

Bu durumda, partimizin izlediği kucaklayıcı ve mücadeleci çizginin etki alanı genişliyor. Olanaklarımız artıyor. Diktatörlüğün terörü ve antikomünist saldırıları altında, biz bunları vargücümüzle değerlendirmeye çalışıyoruz. Ancak partimizin politikasını, görüş ve yaklaşımlarını Türkiye'nin yığınlarının önündeki sorunların çözümüne ilişkin somut önerilerini, bugün genişlemekte olan, politik bakımdan hareketli kesimlere, hareketlenen yığınlara yeterince ulaştırabiliyor muyuz? Herkes, TKP'nin ne dediğinden, ne önerdiğinden haberdardır diyebilir miyiz? Buna gönül rahatlığı içinde "evet" diyecek birinin çıkması beklenemez.

İşte burada, komünist basının, parti organlarının ve belgelerinin olanaklar elverdiği ölçüde yayılmasının, geniş çevrelere iletilmesinin önemi ortaya çıkıyor.

Biz parti organlarının basım işlerinde çalışan teknik kadrolar, parti organlarını, belgelerini, öteki illegal yayınları en kısa zamanda, en iyi şekilde basıp çoğaltmak için elimizden geleni yapıyoruz. Zorluklara göğüs gerip, olanakları zorlayıp, daha çok daha kaliteli baskı sağlamaya çalışıyoruz. Parti organları, ilk basım aşamasından sonra, okurunun eline geçene kadar daha kaç kişinin alın teriyle ıslanıyor, emeği ve özverisiyle yoğruluyor.

Atılım ve öteki parti organları, partimizin politik gelişmelere müdahale gücünü artırmak amacıyla, üzerlerine düşeni yapıyorlar. Ama, ancak okuruna ulaşan, hedefine varan komünist basın gerçek görevini yerine getirebilir. Onun dışında yalnızca bir kağıt parçasıdır. Komünist basını kavgada bir silaha çeviren, okurlara, geniş yığınlara ulaşmasıdır.

Biz basım işlerinde çalışanlar olarak, görevlerimizi daha iyi yerine getireceğiz. Çabalarımızı artıracağız. Tüm parti üyelerine ve sempatizanlarına düşenin ise, parti organlarında çıkan yazıları daha iyi özümsemek, bu görüşleri ve komünist basının kendisini yığınlara daha geniş biçimde ulaştırmak olduğuna inanıyoruz.

Parti

Oy biz bu sevinci, biz bu sevinci
biz bu sevinci acılardan süzmedik mi,
tezgahlarda her iş başı, her iş bitimi
yüreklerimizin gücüyle beslemedik mi?

Ahacık rahat, dağ gibi yorgunlukta
soğan ekmek ve bir tutam tütünle
yangınlara karşı gül ömürlerle
biz bu sevinci özveriyle beklemedik mi?

Bak ki bir bahar var koca bir yılda
bir damlacık bal bin çiçeğin özünde
demirin, toprağın, suyun içinde
biz bu sevinci halkımıza demedik mi?

Oy biz bu sevinci, biz bu sevinci
akarsuyun tükenmez akışıyla
karanlığın ucunda al şafaklarla
yaşamın göğsüne nakşetmedik mi?

Barış Özgür/FAC

ESKİŞEHİR MİTİNGİ:

Başı sayfa 1'de

Ama işçiler bütün engelleme çabalarını boşa çıkardılar. Basında da belirtildiği gibi "beklenenin üzerinde" bir katılım sağlandı. Onbinlerce işçi, disiplinli ve coşkulu bir şekilde istemlerini haykırarak, başarılı bir eylem gerçekleştirdiler. İzmir mitinginin deneyimlerinden yararlanmasını bilen geniş emekçi yığınları Eskişehir'de nitel olarak da güçlü bir çıkış sergilediler.

Türk-İş Başkanlar Kurulu, mitingten bir gün önce toplanarak son hazırlıkları görüşmüştü. Mitingte kürsüye çıkan Şevket Yılmaz, Türk-İş'in yalnızca sendikal alana değil, ekonomik, politik, sosyal, toplumsal yaşamın hemen hemen tüm alanlarına ilişkin istemlerini ve görüşlerini toparlayan bir konuşma yaptı.

Miting kürsüsünden "İşçilerimiz, cumhuriyet tarihimizde ilk defa böylesine sistemli bir sömürü ile karşı karşıyadır. Buna asla izin verilemez" şeklinde konuşan Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz, 1980'den bu yana işçilere, işçi hak ve özgürlüklerine karşı sistemli bir saldırı kampanyası yürütüldüğüne işaret etti. Bu kampanyanın anayasa ve iş yasalarında yapılan değişikliklerle kurumlaştırılmış olduğunu belirtti. Sendikalar üzerindeki siyaset yasağına da karşı çıkan Yılmaz, grev hakkı önündeki engellerin kaldırılmasını istedi. Konuşmasında "hükümetin işçilerin her isteğinin karşısında olduğunu" dile getirerek, "Hükümet geniş halk kitlelerinin değil, iktisaden güçlü bir azınlığın yanındadır. Türkiye'de demokrasi işte bu bir avuç insan için vardır. Bunu değiştirmeliyiz" dedi. Türk-İş olarak, sosyal adalete dayalı, demokrat, özgür, eşitlikçi bir düzen istediklerini belirten Yılmaz, bunun ana hatlarına ilişkin görüşleri de özetledi. Toplumun öteki kesimlerinin istemlerine de sahip çıkarak, birbirimize düşmeden, birlik ve beraberlik içinde el ele omuz omuza mücadele etmeliyiz şeklinde konuştu.

Şevket Yılmaz'ın konuşmasında dile getirdiği istem ve görüşler, alanı dolduran onbinlerce işçi tarafından alkışlarla ve sloganlarla desteklendi.

ŞEVKET YILMAZ'IN KONUŞMASINDAN:

Başı sayfa 1'de

Türkiye'de demokrasi bu bir avuç insan için vardır. Bu değiştirilmelidir.

- 1980'den bu yana izlenen ekonomi politika terkedilmeli.
- İşsizliği önlemek temel hedef olmalı. Yatırımlarda ölçü kamu yararı olmalı.
- İşçiler işyerlerinin yönetiminde ve denetiminde söz sahibi olmalı.
- Üreticilerin, köylülerin kooperatifleşmesi desteklenmeli.
- Toprak insan ilişkilerinde adalet.
- Eğitimde adalet ve fırsat eşitliği.
- KİT'lerin özel çıkarlara peşkeş çekilmesine hayır.
- Devlet imkanlarının, yurt kaynaklarının üç beş sermayedarın emrine tahsis edilmesine son.
- Piyasa ekonomisi adı altında üç beş holdingin vurgununa son. Ekonomik hayatı, karma ekonomi ilkeleri ile uyumla bir plan anlayışı ve disiplin içinde devlet yönlendirmeli.
- Yurt kaynaklarının, işçimizin emeğinin, başta tütün olmak üzere zenginliklerimizin yabancı sermayeye peşkeş çekilmesine son. Tabii kaynaklar, petrol, maden devlet eliyle işletilmeli.
- Bir avuç kişinin özel çıkarlarını değil emekçileri kollayan sosyal devlet.
- Atatürkçülük ve laikliğin yara almasına izin verilemez.
- Yasaklar en aza inmeli, düşüncenin cezalandırılmasına son verilmeli.
- Özgür, eşitlikçi, sosyal adalete dayalı demokratik bir düzen.

Güney Afrika'da 16 Haziran direnişi

●Ahmet ALAN

16 Haziran günü, Güney Afrika'da ırkçı Botha rejimine karşı direniş yeni bir zirveye ulaştı. Irkçılığa karşı savaşım veren 32 örgüt ve kuruluşu çatısı altında birleştiren Birleşik Demokratik Cephe'nin (UDF) çağrısı üzerine ülkenin Afrikalı emekçilerinin yüzde 90'ı genel greve katıldı. Soweto ayaklanmasının kanla bastırılmasının 10. yıldönümünde G.Afrika tarihinin en büyük grevi, zincirlerinden başka kaybedecek şeyi olmayanların öfkesini ve savaşım kararlılığını gösterdi.

Irkçı rejim neredeyse bir yıl boyunca baskı ve terör makinesini tam sürat çalıştırdı, ama direniş dalgasını kıramadı. Hareketi başsız bırakmak için girişilen yığınsal tutuklamalar ve cinayetler, zenciyi zenciye kırdırtma taktiğiyle hareketi bölme girişimleri, ilan edilen olağanüstü durum, kiliselerden okullara dek düzenlenen yığınsal kırımlar, hiçbiri genel direnişin başarıyla gerçekleşmesini önleyemedi. Pretoria'daki kanlı rejim bu politika çerçevesinde, "Afrika Ulusal Kongresi'nin üslerine darbe indirmek" adı altında, Zambiya, Zimbabwe ve Bostwana'ya komando birliklerini sürdü, bombaladı. Bu gövde gösterileriyle hem komşu ülkeleri korkutmak, hem de içerdeki direnişi sindirmek istedi.

"Soweto günü"nde ırkçı rejime karşı grevler ve gösteriler tüm ülkeyi sardı. Bundan da öte, Londra'dan New-York'a, Paris'ten Amsterdam'a dek binlerce insan bu direnişlerle dayanışmasını haykırdı. Batılı ülkelerin hükümetlerinin G.Afrika ile işbirliğine son vermelerini, ticaret ambargosu vb. yaptırımlar uygulamalarını istedi.

Batılı hükümetlerin tutumu ne oldu? Reagan'ın Pretoria ile "yapıcı işbirliği" politikasına son verilmesi istemiyle Washington'da yığınsal gösterilerin yapıldığı sırada ABD Dışişleri Bakanı G.Shultz "ABD'nin GAC'ne ilişkin bugükü politikasında hiçbir değişiklik söz konusu olamaz" dedi. Oysa Shultz'un bakanlığı ırk ayırımına dayalı Botha rejimini "iğrenç" diye nitelemişti. Bu işin iki yüzlü propaganda yanıydı. Sıra somut politikaya gelince Beyaz Saray'da başka "ilkeler"in geçerli olduğu yine açıkça görüldü. ABD'nin G.Afrika'dan krom, mangan, uranyum, platin, vanadyum, elmas ve altın gibi en değerli madenleri yok pahasına almakta olduğunu, 250 Amerikan tekelinin bu ülkede yüzmilyonlarca dolar kâr sağladığını unutmamak gerek. İngiltere'nin tutumu da bundan farklı değil. Bu ülkenin G.Afrika'daki yatırımları 12 milyar sterlini aşıyor. Thatcher hükümeti muhalefetin, bir dizi Asya ve Afrika ülkesinin baskısına karşın Botha rejimine karşı her çeşit etkin yaptırıma karşı çıkıyor. AET dışişleri bakanlarının Lüksemburg toplantısında bu tutum açıkça görüldü. İngiltere, F.Almanya ve Fransa Pretoria'nın "cezalandırılması"na karşı çıktılar. Irkçı Botha rejimine karşı yaptırımlar konusunda Paris'te yapılan dünya konferansına ise ABD, İngiltere ve FAC zaten katılmadı. Fransa tek "gözlemci" gönderdi. Emperyalist devletlerin ırkçı rejimle işbirliği politikasını kârlarını koruma kaygısının sol güçler karşısındaki korkunun ve askersel-politik hesapların belirlediği ortadadır.

Irkçılık, BM Tüzüğü'ne göre ağır bir insanlık suçudur. Irkçılık ve ırk ayırımı temelinde kurulu GAC ile ekonomik vb. İlişkilere son vermek BMÖ üyesi her ülkenin görevidir. Sosyalist devletler bu görevin sorumluluğundan hareketle, ırkçı G.Afrika ile en küçük bir ticaret bile yapmazken ABD ve bağlaşıkları, bu arada bizdeki Evren-Özal yönetimi tam bir sorumsuzluk örneği veriyor. BM Güvenlik Konseyi'nin ilgili kararına onay vermiş Türkiye'nin bu tutumu utanç verici bir durumdur. GAC'nin ihracatının en hızlı artış gösterdiği ülkenin Türkiye olması ise bizdeki rejimin demokrasiyle, insan haklarıyla ilişkisi olduğunu iddia edenler için bir utanç belgesidir. Bir yandan Türkiye'nin G.Afrika'ya, bor madenleri dahil, ihracatında artış gözlenirken, yalnız 1979 ile 1984 arasında Türkiye'nin GAC'den ithalatı yaklaşık 4,5 kat artış gösterdi.

Emperyalizm ve onun bizdeki gibi ayakta tutmaya çalıştığı diktatörlükler ne yaparsa yapsınlar, Pretoria'daki ırkçı rejimi kurtaramazlar. Kanlı zincirlerinden başka kaybedecek bir şeyi olmadığı bilinciyle halkın ezici çoğunluğu kavgaya atılmıştır. Bu kavga er ya da geç başarıya ulaşacaktır. Süngüye dayanan rejimlerin akibeti, tarihin çöplüğüdür.

Varşova Antlaşması NATO'ya Avrupa'daki asker sayısını 1990'a dek 1 milyon azaltmayı önerdi

10-11 Haziran günleri Varşova Antlaşması Politik Danışma Komitesi'nin Budapeşte'de toplantısı yapıldı. Sosyalist topluluk üyesi 7 ülke, 15 yıl içinde bütün yığınsal kırım silahlarını ortadan kaldırma programına ek olarak, bir dizi yeni barışçı önerilerde bulundu. Bunların özünü, Atlantik'ten Urallar'a dek, Avrupa'daki silahlı kuvvetlerde ve geleneksel silahlarda indirim önerisi oluşturuyor.

Öneriye göre, Avrupa ülkelerinin ve bu anakarada güç bulunduran Birleşik Amerika ile Kanada'nın kara kuvvetleri ve taktik hava kuvvetlerinin bütün bileşenleri azaltılacak. Geleneksel silahlarla birlikte, bin kilometreye kadar menzilli olan operatif-taktik nükleer silahlarda da indirim yapılacak.

Varşova Antlaşması zirve toplantısıyla ilgili olarak yayınlanan Çağrı'da somut olarak şunlar öneriliyor:

Daha şimdiden ilk adım olarak Varşova Antlaşması ile NATO'nun Avrupa'daki asker sayısında karşılıklı olarak 1-2 yıl içinde 100-150 bin kişilik azaltma yapılmalı. Eğer karşı taraf buna hazırsa, bu adımdan sonra 1990 yılına kadar iki paktın kara ve hava tatkik kuvvetlerinde yüzde 25'lik (bugüne oranla) indirime gidilmeli. Bu da karşılıklı yarımşar milyon asker yapar. Böylece, Avrupa'da karşı karşıya bulunan iki askeri örgütün asker sayısında toplam 1 milyon

Arkası sayfa 7'de

Varşova Antlaşması Politik Danışma Komitesi'nin Bildirisi'nden:

VA Politik Danışma Komitesi'nin Budapeşte toplantısına katılan sosyalist devletler, silahlanma yarışının yeryüzünde durdurulması, uzayda silahlanma yarışına izin verilmemesi ve silahsızlanmaya geçilmesi için öteki ülkelerle en başta şu doğrultularda en geniş işbirliğine hazır olduklarını duyururlar.

– Atom denemelerinin durdurulması.

– Avrupa bölgesindeki Sovyet ve Amerikan orta menzilli roketlerin karşılıklı olarak tamamen ortadan kaldırılması.

– Atom ve uzay silahlarıyla ilgili Sovyet-Amerikan görüşmelerinde somut anlaşmalara varılması.

– Yığınsal kırım silahı olan kimyasal silahların ve bunların yapımı ile ilgili sanayi temelinin daha bu yüzyıl içinde ortadan kaldırılması.

– Silahlı Kuvvetlerin ve geleneksel silahların dünya çapında ve bölgesel düzeyde önemli ölçüde azaltılması.

– Silahların azaltılması ve silahsızlanmanın bütün alanlarında ve tüm aşamalarında etkili denetimin sağlanması.

kısa haberler...

● SBKP MK tüm hükümetleri, politik parti ve hareketleri, bütün uluslararası örgüt ve kuruluşları kapsamlı bir uluslararası güvenlik sisteminin oluşturulması için elden geleni yapmaya, çabalarını birleştirmeye çağırdı. Sosyalist Enternasyonal'in Lima'da yapılan 17. Kongresi'ne gönderdiği mesajda SBKP MK, SSCB'nin bu uğurda bütün hükümet ve güçlerle işbirliğine hazır olduğunu kaydetti.

● Sovyet parlamentosunun her iki meclisinin dış politika komisyonları ortak bir oturumda kabul ettikleri tasarıyla, Amerikan ve Sovyet parlamentolarının dış politika komisyonları üyelerinden oluşacak özel komitelerin en yakın bir zamanda biraraya gelerek silahsızlanma konularını, bu arada atom denemelerinin durdurulması sorunlarını görüşmelerini önerdi.

● Filipinler'de görevden uzaklaştırılan kara, hava ve deniz kuvvetleri komutanları ile 15 general ve yaklaşık 100 yüksek rütbeli subay hakkında görevini kötüye kullanmak ve rüşvet almaktan soruşturma açılması üzerine, bunlardan bir kısmı Amerikan üslerinde gizlenirken, bir kısmı da Amerikan büyükelçiliğinden aldıkları vizelerle kaçmak üzere iken Manila havaalanında yakalandılar.

● Değişik L.Amerika ülkelerinden eski Genelkurmay başkanları ve çeşitli rütbelerden subaylar, "Latin Amerika'da ve Karaipler'de Demokrasi, Bütünleşme ve Kurtuluş İçin Askerler" adlı bir örgüt kurdular. Örgütün amacının, L.Amerika ülkelerinde iç, dış, ekonomik ve askersel politikalarda köklü değişikliklerin sağlanması, öncelikle son onyıllarda baskıcı rejimlerin izlediği politik hattın köşe taşını oluşturan Amerikan kaynaklı uğursuz "ulusal güvenlik doktrini"nin değiştirilmesi için çalışmak olduğu açıklandı.

Barış yılında barışçı bir dış politika için

●B.GÜNER

TKP, 1986 Barış Yılı'nı MK'sinin 5. Plenumunda "TKP'nin Barış, Ulusal Güvenlik ve Ulusal Egemenlik Alternatifi"ni onaylayıp kamuoyuna açıklayarak karşıladı. TKP, bu belgisiyle, bütün demokrasi güçlerinin ulusal çıkarlara dayalı bir dış politika anlayışında birleşmelerine elverişli bir yaklaşım ortaya koydu. MK'mizin 6. Plenumu, bu adımı, yerinde ve zamanında yerine getirilmiş bir görev olarak değerlendirdi. Şunu saptadı: "Bize olumlu yanıt verebilecek güçlerin çevresi nesnel olarak genişliyor, birçok çevrenin açıklamaları, onların da dış politika konusunda bizimle benzer kaygılar taşıdığını gösteriyor.

Birçok çevre bugün haklı olarak ülkemizin çıkarlarının başa alınmamasına ve Türkiye'nin dış ilişkilerine ABD emperyalizminin yön vermesine tepki duymaktadır. Örneğin, 26 Nisan günlü Milliyet'te Prof. M.Soysal, Rogers'in Libya saldırısını planlayıp yönetmesini eleştirirken, şöyle diyordu: "Egemenlik, Kaddafi'yi öldürme planları kuran bir NATO başkomutanı ile birlikte savaş uçurumlarının kenarında dolaşmakta mıdır?" 22 Mayıs günlü Hürriyet'te Oktay Ekşi, ABD'nin Lozan ve Montreux anlaşmalarının kurduğu düzeni "tartışılır" saydığını belirtip şuna dikkati çekiyordu: "Bir başka deyişle ABD, Türkiye Cumhuriyeti'nin temelinde bulunan taşlarla oynamaktadır." Milli Gazete yazarı Abdurrahman Dilipak, 3 Haziran-daki yazısında öfkesini şu satırlarla dile getiriyordu: "ABD bizi ve müttefiklerini insanlık suçu işlemeye, kendi emperyalist imparatorluğuna yeni saraylar inşa etmek için firavunun emrindeki köleler gibi çalışmaya zorlamaktadır." Mülkiyeliler Birliği'nin Mayıs sonlarında düzenlediği "Türkiye'nin dış politika sorunları" panelinde konuşan Doç. Dr. Haluk Gerger, 1980'den sonra ülkemizin üzerinde en çok hesap yapılan, oyunlar oynanan ülke durumuna geldiğini somutlarken, eski dışişleri bakanlarından İ.S.Çağlayangil, Mart başlarında Türk Parlamenterler Birliği'nin düzenlediği "Siyasal coğrafyasının Türkiye'ye tanıdığı avantajlar ve dış politika kullanımına getirebileceği değişiklikler" sempozyumunda şunu vurguluyordu: "Batı bizi çantada keklik görmemeli."

Son aylardaki iki olay, birçok çevreye Türkiye'nin dış politikasında köklü bir değişiklik yapılmasının ne denli ivedi bir ihtiyaç olduğunu çok somut gösterdi. ABD'nin Libya saldırısı ve NATO Başkomutanı Rogers'in Limni konusunda dayattığı oldu-bitti, yalnızca kamuoyunda ABD'ye karşı geniş bir tepki yaratmakla kalmadı, aynı zamanda muhalefet güçlerinin dış politika ve ulusal güvenlik konularındaki görüşlerini daha da netleştirmelerini getirdi.

Bunların başında, Türkiye topraklarındaki üsler ve bunların ABD tarafından dilediği biçimde kullanılması olgusuna karşı çıkışlar yer almaktadır. Eski başbakanlardan ve CHP Başkanı Bülent Ecevit, eski MSP Başkanı Necmettin Erbakan, eski dışişleri bakanlarından H.E.Işık, İ.S.Çağlayangil ve Melih Esenbel ABD'nin Türkiye'deki üsleri gelişigüzel kullanmasına izin verilmemesini istediler.

Mayıs sonunda yapılan SHP Kongresi'nde konuşan E.İnönü, "NATO'ya girişimizin nedeni, kendimizi daha iyi savunabilmektir. NATO'daki bu düzenleme, savunmamızı zayıflatıyorsa, giriş amacımıza aykırı olduğu için kabul edilemeyecek bir durum ortaya çıkar," dedi. Eski dışişleri ve savunma bakanlarından H.E.Işık "... Türkiye kendi hak ve sorumlulukları açısından durumu yeniden değerlendirmelidir. NATO çerçevesinde, Türk-ABD ikili işbirliği çerçevesinde destek ve savunma anlaşmalarının imzalanmasının yanı sıra NATO içinde gerekirse fazla sorumluluk yüklenmeyecek bir konum üstlenmelidir" (Milli Gazete, 30 Mayıs) istemini yükseltti. 6 Haziran günlü Milliyet'te SHP MKYK üyesi Kâmil Karavelioğlu "SHP ve NATO" başlıklı yazısında, "...NATO bu hali ile değerini yitirmiş ▶

Amerikan Ordu Postası

●Mehmet ERGÜL

Her ülkenin sınır kapıları vardır. Uluslararası bağlantısı olan havaalanları vardır. Limanları vardır.

Buralarda pasaport denetimi yapılır. Gümrük denetimi yapılır.

Bir ülkeye ne giriyor? Bir ülkeden ne çıkıyor?

Bunun denetimi, başlı başına o ülkenin egemenlik hakkı içindedir. Ülkenin yönetimi nasıl başkalarına devredilemezse, gümrük denetimi de yabancılara "ihale edilemez."

Sınır ve gümrük denetimi, en başta ülkenin güvenliği açısından büyük önem taşır.

Bizde de Kapıkule, Habur, Cilvegözü gibi sınır kapılarında, çeşitli havaalanları ve limanlarımızda pasaport ve gümrük denetimleri yapılır. Hele izin mevsimlerinde Kapıkule'den giriş-çıkış yapan araçların kilometrelerce ardarda dizildiklerini görürsünüz.

Bir Türkiye Cumhuriyeti yurttaşı olarak, kendi ülkemize giriş-çıkış yapmak oldukça zahmetli bir iştir.

Ama bilir misiniz, bunca sınır kapısında, havaalanı ve limanımızda giriş-çıkış denetimi, gümrük denetimi yapılır da, bazı yerlerde nedense hiç yapılmaz?

Kendi ülkemizin çoğu insanı için yaka silktirecek ölçüde zahmetli olan bu denetim, nedense bazı yabancılara hiç uygulanmaz.

Örneğin topraklarımızda "Ortak Savunma Tesisleri" denilen üslere Amerikan askeri uçakları gelir. Askeri nakliye ve dev kargo uçakları gelir.

Bu uçakların çoğu Adana yakınlarında İncirlik üssüne inerler. Ayrıca İzmir'de Çiğli'ye, Yalova'daki Amerikan tesislerine gelirler.

Her on dakikada bir İncirlik'e bir Amerikan uçağı iner. Ya da bir Amerikan uçağı kalkar İncirlik'ten.

Bu uçaklar nereden gelir? Nereye gider? Pentagon'daki birkaç Amerikan yetkilisinden başka kimse bilmez bunu.

Amerikan askeri nakliye uçakları neler taşır? Dev kargo uçakları neler getirir? Neler götürür ülkemizden? Bu konuda Türkiye Cumhuriyeti hükümetinin bir bilgisi yoktur.

Ülkemizdeki Amerikan üs ve tesislerinin hepsinde Amerikan Askeri Posta Servisi ya da Amerikan Ordu Postası denilen bir sistem işler. Türk Harb-İş Sendikası avukatı Erbaşar Özsoy'un geçenlerde Cumhurbaşkanı Evren'e yazdığı mektupta da belirttiği gibi, bu posta servisi üzerinde Türk makamlarının denetim yetkisi ya hiç yoktur ya da etkisizdir (Günaydın, 6 Haziran 1986). Dev kargo uçaklarıyla yapılan bu posta taşıma işi, bütünüyle Amerikalıların elindedir.

Posta servisi denilince, bunun sadece mektup ve küçük paketler olduğu sanılmasın. Bu servis; ambalajlı, koskoca sandıklarla, Türkiye'den Amerika'ya, Amerika'dan Türkiye'ye bir eşya ulaştırma servisi olarak çalışmaktadır.

Bu koskoca sandıkların içinde ülkemizin en değerli hazineleri, paha biçilmez tarihi eserler dışarıya kaçırılır. Daha sonra New York'taki müzelerde sergilenirken ya da Amerika'da, Batı Avrupa'da özel müzayede salonlarında milyonlarca dolara satılırken görebilirsiniz bunları.

Ülkemizde Amerikan üs ve tesislerinden silah kaçakçılığı yapılır. Bu üslerden uyuşturucu madde kaçırılır.

Oysa 1935 yılında, Atatürk zamanında ABD ile imzalanan anlaşma, Türkiye'den bu ülkeye posta ve benzeri kargo işleminin PTT eliyle yapılmasını öngörmektedir.

Ancak zamanla bu anlaşma uykuya yatırılmıştır. Herhangi bir anlaşmaya dayanmadan, yalnızca Dışişleri Bakanlığı'nın sözlü izniyle ülkemizde Amerikalılara posta imtiyazı tanınmıştır.

Gümrük kapılarında kendi yurttaşlarımıza uygulanan denetim, topraklarımızda "Ortak Savunma Tesisi" denilen yerlerde Amerikalılara uygulanmamaktadır.

Bu; bölünemez, kimseye devredilemez ve kimseyle paylaşılamaz olan ulusal egemenlik hakkının açıkça çiğnenmesi değil de nedir?

Topraklarımızın bir bölümünde gümrük denetimi Amerikalılara bırakıldığı sürece, ulusal güvenliğimizin de sağlam temellere oturduğundan söz edilebilir mi?

Grevleri kırmak için jandarmaları hazırlıyorlar

İzmir'in büyük işletmelerinden birinde işçiler, uzun ve zorlu bir mücadeleden sonra, güzel bir birlik örneği vererek sendikalarını kurdular. Bundan huzursuz olan patron ilk olarak kışkırtıcılarını devreye soktu. Amacı, işçilerin birliğini içten yıkmaktı. Ancak bilinçli işçiler buna izin vermediler ve kısa sürede patronun bu amacını boşa çıkardılar.

Patronun işçilerin gücünü kırmaya, gözdağı vermeye

D.E.Akım/İzmir

yönelik girişimlerinin arkası kesilmedi. Geçtiğimiz günlerde, iş saati bitiminden sonra eve dönerken fabrikanın önünden geçenler korkunç bir manzarayla karşılaştılar. Fabrikanın bahçesinde herkesi hayretler içerisinde bırakan bir olay yaşanıyordu.

Bir kısım jandarma komandosu işçi kılığına girmiş, sözde direnişe geçmişlerdi. Daha sonra öteki komandolar, tam teçhizat grevci işçi kılığına girmiş olanlara karşı saldırıya geçti. Bu sahte "işçi"leri sürerek fabrika dışına çıkardılar. Bir kısmını yaka paça tutukladılar, direnişi "kırdılar". Bu sırada çevrede izleyici olarak bekleyen öteki jandarmalar ve fabrika emniyet görevlileri komando bölüğünün bu "başarısı"nı alkışlıyordu.

Jandarmadaki, polisteki, işçilere, grevlere, yığın eylemlerine yönelik bütün özel örgütlenmeler dağıtılmalıdır.

"Özel güvenlik teşkilatı" ne işe yarayacak?

M.Kemal/Zonguldak

Diktatörlüğün işçiler üzerindeki baskıları çeşitli biçimlerde sürüyor. Bu baskıların bir parçası olarak, Zonguldak kömür ocaklarında "Özel Güvenlik Teşkilatı" kuruldu. Buraya sözleşmeli olarak alınan personelin grev kırıcısı ve polis muhbiri olarak yetiştirilmesi isteniyor.

2495 sayılı "Özel Güvenlik Yasası"yla yeni işe girenlerin "eğitimi ve denetimi" polise verilmişti. Polis kursa tabi tuttuğu personele antikomünizm zehiri saçıyor. Her kursta, emekçi düşmanlığı ve TKP düşmanlığı yapılarak, kursiyerler büyük bir psikolojik ve politik baskı altında tutuluyor. Kurslardaki eğitmen polisler, bütün konuşmalarında grev-toplu sözleşme gibi durumlarda ne yapılacağını, işçilerin üzerine nasıl gidileceğini, barikatlar kurup, nasıl saldırıda bulunulacağını anlatıyorlar.

Zonguldak Kömür Ocakları "Özel Güvenlik Teşkilatı"nda görevlendirilmek üzere işe alınan kursiyerlere, Zonguldak Em. Müdr. Siyasi Şub. Komiseri bakın neler anlatıyor: "Özel Güvenlik Teşkilatı elemanlarının, yani sizlerin asıl göreviniz istihbarat edinmektir. Ama kimin için? Tabii ki, polis için. Edindiğiniz bilgileri polise aktaracaksınız". Aynı polis şefi konuşmasının devamında şunları söylüyor: "Siz Bizim Radyo'yu bilir misiniz? 'TKP'nin Sesi Radyosu'nu bilir misiniz? Işte siz bu radyoları dinleyenleri, burada onların yandaşlarını öğrenip bize söyleyeceksiniz. TKP'yi yokedemiyoruz. Komünistleri susturmak, yoketmek mümkün olmuyor."

Vergi formlarını doldurmadılar

Ali Yavuz/Bursa

Bursalı köylüler yüksek arsa rayiç bedellerini, düşük taban fiyatlarını, Özal hükümetinin ve ANAP'lı belediyelerin çeşitli uygulamalarını protesto ediyor.

Daha önce Bursa valiliğine başvurarak, arsa rayiç bedellerinin düşürülmesini isteyen İnegöl Ziraat Odası'nın girişimine 96 köyün muhtarı da katılarak vergi formlarını doldurmama kararı aldı.

İnegöl Ziraat Odası'nın yanısıra köy muhtarlarının da vergi formlarını doldurmama kararı alması köylüler arasında geniş destek buldu. İnegöl'deki tüm köy muhtarları da imzaladıkları ortak bir dilekçeyle kaymakamlığa başvurarak arsa rayiç bedellerinin düşürülmesini istediler.

Vergi formu doldurmama şeklinde gelişen protestonun öteki ilçelere de yayılması bekleniyor.

Şekerbank'taki faşistler

H.Y.G./Balıkesir

Birçok kamu iktisadi kuruluşunda olduğu gibi Şekerbank'ta da 1980 sonrası faşist kadrolaşma alabildiğine hız kazandı.

5 yıl önce bankacı olmamasına karşın Şekerbank Genel Müdürlüğüne getirilen Yalçın Amanvermez, demokrat ilerici personele karşı kıyım uyguluyor, aşağılayıcı davranışlarda bulunuyor. Amanvermez, 12 Eylül sonrası, MHP'lilerin örgütlenmelerine kaynak sağlamak amacıyla kurdukları şirketlerin finansman kaynağıdır. Bu çalışmalarında MHP'li Agah Oktay Güner'den emir almakta, hükümette ise Sanayi Bakanı Cahit Aral ve Kaya Erdem'den destek görmektedir.

Bankanın genel müdür muavini Cihan Paçacı ise, faşist sendikacılardan Avni Çarsancaklı tarafından bu göreve getirilmiştir ve ondan emir almaktadır. Aynı zamanda bankanın değişmez kredi ve personel komitesi başkanıdır.

Sermayesinin yüzde 75'i pancar üreticisi emekçilerinin olan bu banka, kredilerin ancak yüzde 10'unu bankanın gerçek sahibi olan pancar üretcisine vermektedir.

Haber ve yazılarınızı aşağıdaki adrese gönderebilirsiniz. Mektuplarınızda kimliğinizi açığa vuran, gizli kalması gereken bilgilere yer vermemelisiniz!
Yazışma adresimiz:
BOX 16 367 S 103 27
Stockholm-İSVEÇ

▶ oldu.. NATO ülkemizin kalkınmasını geciktirmek suretiyle bize çok pahalıya mal olmuştur.. Savunma sorunlarımıza biz karar vereceğiz, biz çözeceğiz. Amerika için değil, Türkiye için," diyor ve şu istemleri yükseltiyordu: İkili görüşmeler ciddiye alınmalı; bazı üslerin statüleri yeniden belirlenmeli; NATO dışı vecibeler üstlenilmemeli; NATO ile ilişkiler gözden geçirilmeli; stratejik değer ülkeye zarar vermemeli.

Eski başbakan ve AP Başkanı Süleyman Demirel, 21-27 Nisan günlü "Yeni Gündem" dergisinin sorularını yanıtlarken, Türkiye'ye yönelik tehdit tanımının yeniden yapılması ve savunma harcamalarının mutlaka tartışılması gerektiğine dikkati çekiyor, "Türkiye, dünyanın en iyi silahlarıyla mücehhez bir orduya sahip olsa, ama halk aç ve perişan olsa, Türkiye'nin savunma gücünün yüksek olduğunu kimse söyleyemez" diyordu. Bu yanıtlarında, Demirel, "başka memleketlerin maruz kaldıkları tehdide sanki biz de maruzmuşuz" gibi davranmamak gerektiğini, başka ülkelerin savunma düzeyine çıkmaya kalkışmayı "fuzuli masraf" olarak gördüğünü, ülkede demir-çelik, motor vb. sanayii olmadan konvansiyonel silah bile yapılamayacağını açıklıyordu.

Görülüyor ki, muhalefet güçleri, aydınlar, sorumlu politikacılar, geleceğini bu topraklara bağlamış güçler barış, ulusal güvenlik ve ulusal egemenlik konularında kimi zaman aynı, kimi zaman benzer, kimi zaman da birbirine çok yaklaşan görüşler, istemler savunmaya başlamışlardır. Bu görüş ve istemler özellikle şu noktalarda odaklaşmaktadır: Türkiye egemen, onurlu, ulusal çıkarlarını gözeten bir dış politika izlemelidir. Ülkemizin ulusal çıkarlarının korunabilmesi için ABD ve NATO ile ilişkiler gözden geçirilmelidir. Ulusal güvenlik, yalnız silahla sağlanamaz, bu demokrasi ve insan haklarıyla, ülkenin her bir yurttaşın ekonomik güvenliği ile sıkı sıkıya bağlıdır.

MK'mizin 6. Plenumu, Ulusal Konferans çerçevesinde hazırlanan tüm parti belgeleri için olduğu gibi, 5. Plenumda kabul edilen "TKP'nin Barış, Ulusal Güvenlik ve Ulusal Egemenlik Alternatifi" konusunda da şunları vurguladı: "Çabamız, görüşlerimizi daha da geliştirmeye, ne düşündüğümüzü, ne istediğimizi, ne için savaştığımızı halkımıza ve onun geleceği konusunda kendini sorumlu hisseden herkese daha iyi anlatabilmeye yöneliktir". Buradan hareketle, şimdi her komünist, bizim alternatifimizde yer alan görüşleri daha da yaygınlaştırmak, öteki muhalefet güçleriyle mutabakat noktalarının daha da artması için çalışmalıdır.

1986 Barış Yılı'nda barışçı bir dış politika için mücadeleyi daha da yükseltelim!

Yeni bir sendikal anlayış gereklidir

●Ayşe ÇİMEN

1984 yılında, sözde "serbest" toplu sözleşme dönemine geçilmesinden kısa bir süre sonra, Türk-İş yöneticileri "sendikaların varolma savaşı verdiğini" söylemişlerdi. 1985 yılı başında işçi-işveren ilişkilerinde arabulucu durumunda olan Profesör Orhan Tuna, sendikaların içine düşürüldüğü durumu şu sözlerle ifade ediyordu: "Grev endişesi olmayan işveren bir kere bile masaya oturmadan, işçi sendikasının ne istediğini bile doğru dürüst öğrenmeden uyuşmazlığa gidiyor. "Uyuşmazlığın sonunda gidilen yer ise Yüksek Hakem Kuruluydu. Bilindiği gibi, bu işçi düşmanı kurulun uyuşmazlıklara ilişkin işverenden yana kararı toplu sözleşme sayılıyor. Toplu sözleşmelerin nasıl yürüdüğünün bir başka yönünü de Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz şöyle açıklıyordu: "Toplu sözleşmeyi imzalıyorsunuz, işçilere açıklıyorsunuz. Fakat 2 gün sonra işveren, biz bu sözleşmeyi imzalamayız, yetkimiz yok, yukardan emir var diyorlar." Kısaca, yeni dönemin "serbest"likle ilgisi yoktu, çerçevesi belli, otoriter toplu sözleşmeler sendikaları göstermelik hale getiriyordu.

Amaç örgütsüzleştirme

Bu durum ikibuçuk yıldır ağırlaşarak sürüyor. Toplu sözleşmelerle elde edilecek bir dizi hakkın sözleşmelerin dışına çıkarılması, işyerlerinde sendikal faaliyetin ve sendika temsilcilerinin çalışmalarının kısıtlanması, işçilerin katıldığı disiplin kurullarının, sendikaların söz sahibi olduğu işçi sağlığı ve güvenliği kurullarının kaldırılmış olması gibi sendikalar aleyhine bir dizi önlem varlığını sürdürüyor. Bunlara ek olarak hükümet-büyük sermaye cephesi şimdi doğrudan işçinin ekmeğiyle oynayarak, işçiyi sendikalarından istifaya zorlayan, işçileri sendikasız, örgütsüz bırakmayı amaçlayan yöntemler getiriyorlar. Bunlardan biri sözleşmeli personel uygulaması, diğeri yeni ücret düzenidir. Bunların her ikisi de bir süredir kimi işyerlerinde uygulanıyordu. Şimdi yaygınlaştırılıyor. Yeni ücret sistemiyle amaçlanan, işçileri kendi aralarında derecelere ayırarak bölmek, "kendi paçasını kurtaran kaptan" mantığıyla işçiler arasında dayanışmayı yıkmak ve sendikaları ücret artışlarında bile gereksiz hale getirmektir. KİT'lerde hayli yaygınlaştırılan sözleşmeli personel uygulamasıyla da ilk elde KİT çalışanları sendikalarından istifaya zorlanmakta, böylece sosyal güvencesi ve sendikal dayanağı kalmamış işçiler işverene 6 aylık sözleşmelerle teslim olmaktadır. Bu yolla Türk-İş'in KİT'lerdeki tabanı geniş ölçüde tasfiye edilmek istenmektedir.

Görüldüğü gibi, sendikal hak ve özgürlükleri yokeden 1982 Anayasası'nın sendikalara yönelik saldırı için hazırladığı çerçeveyi, Özal hükümeti gayet sinsi ve planlı bir biçimde dolduruyor. Bu öylesine sinsi ve planlı bir saldırıdır ki, bir yanda 2821-2822 sayılı Sendikalar, Toplu Sözleşme, Grev ve Lokavt yasalarını daha da gericileştiren değişiklikler yapılırken, aynı anda ILO toplantısına, sendikal hak ve özgürlüklerin genişletildiğine dair TİSK' in hazırladığı raporlar sunuluyor.

Elbette, sendikalara yönelik bu saldırılar, işçileri sendikasızlaştırma yönünde ilerleyen uygulamalar, bütün emekçileri, gençleri, öğretmenleri, aydınları örgütsüzleştirme, politika dışına itme girişimleriyle birlikte yürüyor. Ama toplumun yükselen, en ileri gücü olan işçi sınıfını sendikalarından çözme, bölüp dağıtma, diktatörlüğün başlıca dikkat merkezini oluşturuyor.

Nasıl bir anlayış gerekli?

1986 yılının hem yüzbinlerce işçi için toplu sözleşme yılı olması, hem de bu yılın sonunda Türk-İş'in genel kurulunun toplanacak olması, önümüzdeki günlerin, ayların çok iyi değerlendirilmesini zorunlu kılıyor. En büyük işçi sendikal örgütü olan Türk-İş' in bu genel kuruluna sendikacıların, delegelerin, tek tek üyelerin büyük bir sorumlulukla hazırlanması gerekiyor. Sendikal hareketin karşısında duran tehlike açıktır. Türk-İş "varolma, yokolma savaşını" bölünerek yürütemez. Türk-İş birliğini güçlendirmeden demokrasi mücadelesinde ağırlıklı rol oynayamaz. Artık Türk-İş'li sendikacılar yeni bir dönemin eşiğinde olduklarını kavramalıdır. İşçi düşmanlarının uzun erimli planlarına karşı, aradaki politik görüş ayrılıklarını öne çıkarmadan, kısa vadeli dar çıkarları bir yana bırakarak sendikacılıkta yepyeni bir anlayışı egemen kılmak gerekiyor. TKP MK 6. Plenum raporunda bu görüş şöyle dile getiriliyor: "Bizce bu anlayış hak verilmez alınır ilkesini temel almalı, tabanın söz ve karar sahibi olmasıyla belirlenmeli, yapıcı bir eylem birliği politikasıyla bütün işçi ve sendikaların birliğine yönelmeli, bütün öteki emekçilerin istemlerine sahip çıkmalı, Türk-İş'in demokrasi mücadelesinde ve yarın demokratik Türkiye'de ağırlıklı bir yere sahip olmasını amaçlamalıdır.

Hiçbir politik akım bugün tek başına böylesi bir **demokratik sendikacılık** anlayışını Türk-İş'e egemen kılamaz, faşist ve rejim yandaşı sendikacıları yalıtlayamaz.

Komünist, öteki solcu ve sosyal-demokrat sendikacıların sıkı bir işbirliği sağlanmadan ve demokrasiden yana bütün sendikacıların yönetimdeki birliğini amaçlayan yapıcı bir çalışma yürütülmeden Türk-İş'in günün görevlerini yerine getirebilir bir duruma gelmesi sağlanamaz. Sorunun belli bir politik akımın yandaşlarının işbaşına gelmesi olarak görülmesi ya da gösterilmesi, demokrasiden yana bütün sendikacıların katkısının sağlanamaması, yalnızca Türk-İş'in birliğine zarar verir. Tersi yöndeki her başarı ise hem Türk-İş'i ve genel olarak işçi hareketini olağanüstü güçlendirecektir. Sendikal birlik demokrasi mücadelesinin belkemiğidir. Bu nedenle Türk-İş'in birliği tüm demokrasi güçleri tarafından desteklenmelidir."

İçinde bulunulan toplu sözleşme döneminde ve Türk-İş'e bağlı sendikaların şube ve merkez genel kurullarının toplandığı şu aylarda bu yeni anlayış güçlendirilirse, Türk-İş yalnız sendikal hareketin birliğinde değil, demokrasi savaşımında tarihsel bir rol oynayabilir.

Ortak düşmana karşı ortak hareket

Türk-İş Başkanlar Kurulu'nun 1 Mayıs günü yayınlanan bildirisi, Türk-İş içindeki birliği güçlendirmede ve yeni sendikal anlayışı egemen kılmada önemli kararlardır. Bu toplantıda, genel greve gitmenin yasak olduğu tartışıldıktan sonra, "cezaların göze alınabileceği" belirtilerek alınmış genel grev kararı vardır. Bu kararlar arasında, sendikaların yararlanabilecekleri "ortak grev fonu" kurulması kararı vardır. Bu toplantıda, kamu kesimindeki toplu iş sözleşmelerinden herhangi birinde uyuşmazlık çıkarsa, tümünde sözleşme imzalanmayacağı yolunda karar alınmıştır. Bu kararlar, eğer yaşama geçerse, Türk-İş içinde birliği ve dayanışmayı güçlendirici kararlardır. İşçilerden yükselen ve Türk-İş yönetiminin kabul ettiği genel grev kararı, demokrasi savaşımını doğrudan ilgilendiren bir karardır. İzmir ve Eskişehir mitinglerinde işçiler bu istemi büyük bir coşkuyla dile getirdiler. Şu sıralarda çeşitli işyerlerinde bir dizi grevler yürürlüğe giriyor. İşçi sınıfı artan bir hareketlilik içindedir. Türk-İş' in bir dizi mitingi ise, işçi sınıfının demokrasi mücadelesinde etkili bir güç olarak eylem alanına çıkmasını getirmiştir.

İki farklı süreç birbirine karşı ilerliyor. Emperyalizm, tekeller ve hükümetin kanlı ittifakı, işçi sınıfını bölüp parçalama, sendikaları zayıflatma ve dağıtma yolunda ilerliyor. Bunun karşısında ise işçi sınıfı sendikal birliği savunarak, örgütlerini koruma ve güçlendirme savaşı vererek, sendikal hak ve özgürlüklerin ancak demokratik bir rejimde olanaklı olduğunu görerek grevlerle, mitinglerle er meydanında ilerliyor. Türkiye sendikal hareketinde ortak düşmana karşı ortak hareket demokratik sendikacılık ve demokratik rejim için savaşım, bütün demokrasi güçleriyle birlik, bu anlayış egemen olduğu zaman, ilerleyen işçi ve demokrasi hareketi, gerileyen ve yıkılıp gidecek olan ise diktatörlük olacaktır.

TÜRK-İŞ ve DEMOKRASİ SAVAŞIMI

Başı sayfa 1'de

açıklamanın en etkili yolu oluyor.

Eskişehir mitingi, ikinci olarak, Türk-İş'in demokrasi savaşımında somut bir platform ortaya koymasını getirdi. Türk-İş Başkanı Şevket Yılmaz'ın mitingte yaptığı konuşmada ana hatları çizilen bu platform yeni bir nitelik taşıyor. Bu platform, Türk-İş'in yalnızca bugünkü rejimi ve hükümeti eleştiren değil, aynı zamanda yeni bir rejim için savaşım veren bir güç olarak ortaya çıkması anlamına geliyor. Bu platform işçilerin demokratik, sendikal haklarının yanısıra, köylülerin, gençlerin, memurların haklarını da savunuyor, demokratik bir rejimi hedefliyor ve ulusal çıkarlardan, emekçiden yana bir ekonomik ve sosyal politikanın ana hatlarını formüle ediyor. Basında "Türk-İş' in Düzeni" olarak tanımlanan bu platform, genel hatlarıyla bütün sendikaların ve işçilerin çıkarlarıyla ve demokrasi savaşımının ivedi hedefleriyle uyum içindedir. DİSK'in kongrelerinde ve DİSK yöneticilerinin savunmalarında dile getirilen demokratik istemleri birçok bakımdan yansıtmaktadır.

TKP'nin Ulusal Demokrasi Programıyla, Sol Birlik'in Demokratik Platformu'yla, SHP ve DSP Program'larıyla, Aydınlar Dilekçesi'yle birçok noktada birleşmektedir. DYP ve RP sözcülerinin çeşitli açıklamalarıyla çakışan yanlara sahiptir.

Diyebiliriz ki, Eskişehir mitingiyle sendikal hareket "Nasıl bir Türkiye?" sorusuna ilk genel yanıtını vermiştir ve bu yanıt öteki demokrasi güçleriyle ortak savaşımın güçlenmesine açık bir yanıttır. Eskişehir mitingi Türk-İş'in demokratik Türkiye'ye ulaşma savaşımında bir taraf olduğunu, bu savaşımda aktif rol aldığını ve bu rolü sürekli artırabileceğini göstermiştir.

Eskişehir mitingi, Türk-İş'in ve genel olarak sendikal hareketin birliğini sağlama, koruma ve pekiştirmenin yolunu da gösteriyor.

Eskişehir'de açıklanan platforma sahip çıkmak, bunu daha derinleştirmek ve netleştirmek, bütün işçilerin savaşım platformu haline getirmek. Bu platformda yer alan istemler uğruna Türk-İş'in aldığı öteki miting ve grev kararlarını, sendikalararası dayanışma kararlarını ivedilikle yaşama geçirmek için her çabayı göstermek. Gene bu istemler uğruna hükümete karşı genel grevi adım adım hazırlamak için kolları sıvamak. Bizce işte bunları temel alan bir çizgi, hem Türk-İş'in birliğini ve savaşkanlığı güçlendirecek, hem de Türk-İş içinde ilk kez demokratik bir havanın esmesini getirecek ve sonuçta Türk-İş'in demokrasi savaşımındaki ağırlığını kat kat artıracaktır.

Bu, diktatörlük yandaşlarının, Amerikan ajanlarının sendikal hareketi bölüp parçalamak çabalarını boşa çıkarmak demektir. Bu Özal hükümetini dize getirmek ve bütün demokrasi güçlerinin birliğine katkıda bulunmak demektir. Bu, demokratik Türkiye'ye hızla yaklaşmak demektir. Eskişehir mitingi bunların olanaklı olduğunu, bunu bir kere daha gösterdi. Komünistlerin işçi sınıfına olan güvenleri boşuna değildir.

TKP'nin birlik ve savaşım politikası, işçi hareketinin demokrasi savaşımındaki rolünü artırma çizgisi sonuç alıcı bir politikadır. Bu politikayı daha enerjik yaşama geçirmek, her özveriyi göstermek, günün görevi. İşçi sınıfının bizden beklediği budur.

PROTESTO VE DİRENİŞ EYLEMLERİ ARTIYOR

Başı sayfa 1'de

murunun arkadaşlarını tokatlaması üzerine, çok sayıda öğrenci dekanlık önünde toplanarak protestoda bulundular. Polisin üniversiteden çıkarılması ve kıyafet yönetmeliğinin değiştirilmesi istemiyle dilekçeler verdiler.

Topkapı Cevizlibağ'daki Atatürk Öğrenci sitesinde kalan öğrenciler, başvurularından bir sonuç alınmaması üzerine, yemeklerin kalitesizliğini ve yardım adı altında verilen 50 liralık yemek kuponlarının yetersizliğini protesto etmek amacıyla, yemek boykotuna gittiler. Protesto eylemi sırasında fiş karşılığı verilen çorbaları içmeyen öğrenciler, sessiz bir şekilde yemekhaneyi işgal ettiler. Çemberlitaş Kız Yurdu'nda da, yemeklerin pahalı ve kalitesiz olmasını protesto etmek amacıyla iki günlük yemek boykotu gerçekleştirildi.

Ayrıca İstanbul Vatan Caddesi'ndeki Edirnekapı Öğrenci Yurdu'nda kalan öğrenciler, 1 Haziran günü bir arkadaşlarının daha yurt önündeki yoğun trafikte kazaya uğraması ve komaya girmesi üzerine caddeyi işgal ettiler. Üst geçit yapılması istemiyle harekete geçen 100'ün üzerinde öğrenci hepbirlikte yola oturarak, trafiği engellediler. Çevrede oturan yurttaşlar ve araç sürücüleri de öğrencileri desteklediler.

Aliağa Petkim'de çalışan işçiler de işyeri yönetiminin sendikalarına karşı tutumunu protesto etmek amacıyla, bir günlük yemek boykotuna gittiler. Sendikalarına sahip çıktıklarını göstermek isteyen işçiler iki vardiyada da yemeğe çıkmadılar.

Öte yandan Eskişehir'in Mahmudiye ilçesinde çapalama işinde çalışan kadınlar, günlük yövmiyelerinin yükseltilmesi istemiyle direnişe geçtiler. Ücretleri yükseltilene kadar çalışmayacaklarını bildirdiler. Olay basına "Tarlada isyan" başlığıyla yansıdı.

VARŞOVA ANTLAŞMASI NATO'YA...

Başı 3. sayfada

indirim yapılmış olur.

Bu yapılırken, indirime uğrayacak askeri birliklerle birlikte, bunların elindeki silahlar, bu arada taktik nükleer araçlar da azaltılmalı. Bu konuda anlaşmaya katılacak tüm taraflar, indirim bölgesi dışında bulunan benzeri birliklerini artırmama yükümlülüğünü üstlenmeli.

Ani saldırı tehlikesini azaltmak için, her iki tarafın taktik vurucu hava kuvvetlerinin önemli ölçüde azaltılması ve iki paktın sınır bulunduğu bölgelerdeki güçlerin azaltılması konularında ta baştan anlaşmaya varılmalı. Kapsamlı askeri tatbikatların sınırlandırılması, bu tatbikatlar ve bunlara katılmak üzere başka bölgelerden Avrupa'ya aktarılan birlikler hakkında daha ayrıntılı bilgi değiş tokuşu yapılması konularında varılacak sözleşmeler de buna yardımcı olabilir. Avrupa'da savaş tehlikesinin azaltılmasında, bu anakarada nükleer ve kimyasal silahsız bölgeler oluşturulması, her iki paktın askeri eylemlerinin azaltılması ve silah indirimi, silahsızlanma konularında NATO ve Varşova Antlaşması üyesi ülkeler arasında işbirliği kurulması önemli rol oynayabilir.

Karşılıklı güç indirimi, hem ulusal teknik araçların hem de uluslararası yöntemlerin kullanımıyla gerçekleştirilecek güvenli ve etkili denetim temelinde yapılmalı. İndirimden sonra Avrupa'da kalan birliklerin askeri eylemleri üzerinde karşılıklı gözetim sağlanmalı. Varılacak anlaşmaların kontrolü konusunda Uluslararası Danışma Komisyonu kurulmalı. Bu komisyonda her iki paktın temsilcileri ve buna ilgi duyan tarafsız, bağlantısız vb. Avrupa ülkelerinin temsilcileri yer almalı. Silahlı kuvvetlerde indirim, silahların imhası ya da depolanması konularında yerinde kontrolün gerektiği zamanlar, söz konusu komisyon üyeleri de katılmalı, önemli demiryolu kavşaklarında, hava ve deniz limanlarında denetim birimleri oluşturulmalı.

Sosyalist devletlerin bu somut önerileri, Varşova Antlaşması'nın savunmaya yönelik bir örgüt oluşundan kaynaklanıyor. NATO da kendisinin savunma örgütü olduğunu söylüyor. Bu durumda bu barışçı önerilerin ciddiyetle ele alınıp olumlu yanıt bulması, NATO'nun ve ABD'nin tutumuna bağlıdır. Eğer NATO bir savunma örgütüyse, silahlı kuvvetlerin dünyayı defalarca yokedecek değil, sırf savunmaya yetecek en alt düzeye indirilmesine 'evet' demesi gerekir. Halklar, barışı savunanlar buna yürekten 'evet' diyor!

ATILIM 15 Günlük Gazete, Herausgeber: Ermis Verlag, Satz/Dizgi, Umbruch/Tertip, Druck/Baskı: Eigene Herstellung, İsteme Adresi: Postfach 101016, 4300 Essen 1, Ödeme: Ermis Verlag, Stadtsparkasse Essen, BLZ 36050105, Knt. Nr. 712703, Fiyatı: 1DM, Abone: 1 yıllık 48DM

Önemli bir dönüm noktasında sorumluluklarımız ●Doğan DİNÇ

Özal hükümeti iktidarını sürekli kılabilmek, ömrünü uzatabilmek için büyük çaba harcıyor. Elindeki olanakları sonuna kadar değerlendiriyor, yeni olanaklar yaratabilmek için sırtını dayadığı zorbalığı ustaca kullanıyor. Benzeri görülmedik yöntemlerle doğrudan ANAP hükümetinin geleceği için harcanan ve neredeyse bütçenin yarısına yaklaşan fonları halkı kandırabilmek için daha ustaca kullanmaya hazırlanıyor. Bu fonlarda olası bir seçimde keyfince kullanabilmek için birikim yapıyor. Radyo ve televizyon, devletin resmi haber ajansı, yönetim organlarının hemen tümü valiler, kaymakamlar ve kuşkusuz yerel yönetim organları ANAP'ın şubeleri gibi çalıştırılıyor, böyle çalışmaya zorlanıyorlar.

Turgut Özal için iç politika da dış politika da kendi başlarına bir şey ifade etmeyen kavramlardır. Ona göre iç politika da dış politika da öncelikle işbirlikçi holdinglerin çıkarlarına hizmet etmeli, ekonominin başlıca boyutu haline gelmiş ticarete ve ANAP hükümetinin sürüp gitmesine sıkıca bağlı kalmalıdır. Koşulları gittikçe ağırlaşan dış borçlar bunun içindir. Emperyalistlere birbiri peşi sıra verilen ödünler bunun içindir. Öte yandan halkın gizlenemeyen yoksulluğu, artan hayat pahalılığı, tırmanan ve hergün yeni yeni insanları pençesine alan çürüme, yozlaşma da Turgut Özal için üzerinde yükselinecek, iktidarı sürekli kılmak için uygun bir araç oluşturacak olanaklar olarak değerlendirilmektedir. Yoksulluğun geçim sıkıntısının başlıca nedeni olan Özal hükümeti, şimdi bunları seçim malzemesi olarak kullanmaya, fakir fukara fonu türünden dinin politik amaçları için kabaca kullanılmasına dayanan demagojik manevralara hız verdi. GAP gibi temelleri çok önceden atılmış ama gerekleri altı yıldır diktatörlükçe savsaklanmış kimi yatırımları da Özal hükümeti seçim yatırımı olarak kullanmak niyetindedir. Özal KİT talanını KİT'lerin halka açılması, küçük bir gölet yapımını baraj inşaatı olarak tanıtabilecek kadar yüzsüzdür. ANAP hükümeti ekonomik durumu biraz pembe gösterebilmek için de elinden geleni yapacak, faturası seçim sonrası emekçi halka misliyle çıkarılacak önlemleri yürürlüğe koyacaktır. Gazeteci Teoman Erel'in dediği gibi şimdilerde "emisyona etki yapan bir seçim bayramı" yaşanıyor.

Geçtiğimiz aylarda muhalefetin yaklaşık benzer fikirlerle diktatörlük ve onun hükümeti karşısında birleşme eğilimi göstermesi, erken seçim isteminde ısrarlı olması ve giderek 1988'in ertelenmesi zor bir tarih olarak yaklaşması Özal hükümetini yukarıda sıraladığımız olanakları hızla, hatta biraz telaşla değerlendirmeye yöneltiyor. SHP milletvekili Canver'in dediği gibi "iktidar partisi her iktidar partisinin son yıllarında olduğu gibi atağa kalkmış ve kaybettiği puanları toplamak için ciddi bir yarışa girmiştir." Yine aynı şekilde kısalan zaman ANAP hükümetini ekonomide iç ve dış politikada geri döndürülmesi zor adımları atmada, halkın kolunu bile kıpırdatmasına olanak vermeyecek bir baskı düzenini kalıcılaştırmada da elini çabuk tutmaya yöneltiyor. Bugünkü evrede ANAP hükümetinin sergilediği görüntü böyledir.

Yığınların hoşnutsuzluğu sonuç almak için yeterli mi?

Yığınların hoşnutsuzluğu ise artık kanıt göstermeyi gerektirmeyecek kadar açık, bilinen, gözle görünen bir durumdur. Peki, bu hoşnutsuzluk ortaya çıkacak fırsatlarda, örneğin bir erken seçimde ANAP hükümetini alaşağı etmeye yeterli olacak mıdır? Yığınlar yoksulluğun nedenlerini doğruca saptayabiliyor, gidişin durdurulması için nereye yönelinmesi gerektiğini kavrayabiliyorlar mı? Yığınlar durumda değişikliğin ancak iktidarda köklü bir değişiklik yapılabilirse gerçekleşeceğinin bilincindeler mi? Tarih pek çok örnekle bize göstermiştir ki, durumdan duyulan hoşnutsuzluk geniş yığınları sarmış olsa bile, siyasal bilince dönüşmedikçe, iktidar hedefine yönelmedikçe, hoşnutsuzluğun nedeni olan egemen güçler tarafından yine yığınlara, halka karşı kullanılabilmiştir. Değişiklik isteyen yığınlar bunun için, örneğin seçim sandığına gittiklerinde, attıkları oyların Özal'ın elbisesinin rengini bile değiştirmeye yetmediği görülüverir. Ama böyle bir sonuç ortaya çıktığında suç yığınların olmayacaktır. Durumu değiştirme isteği, yığınların kendiliklerinden ulaşabilecekleri en son sınır, politik güçlerin pekiştirip, güçlendirebilecekleri bir temel istektir, ama yeterli değildir. Bundan ötesini yığınlar kendiliklerinden oluşturamaz, olası bir seçimde ANAP iktidarının demagojilerinden kendilerini korumakta başarılı olamazlar.

Yığınların hoşnutsuzluğunu ötgütleme ve doğru hedefe yöneltme görevi, diktatörlük karşısında saf tutmuş muhalefet güçlerinin, politik partilerin, demokratik kuruluşların, yığın örgütlerinindir. Şimdi, "ANAP iktidarına son vermek gerek" diyen muhalefet partilerine yığınlar, "doğru, ANAP'ı devirmek gerek, bize demokrasi gerek, ama ANAP'ın yerine neyi, kimi koyacağız, onun yerine gelen ne yapacak, ne yapacak da bizim yoksulluğumuza son verecek?" diye soruyorlar. Yığınlar gerçek bir iktidar alternatifi görmedikçe, varolan hoşnutsuzluk ANAP hükümetinin demagojik çıkışlarına, diktatörlüğün zorbalığına çarpıp geri döner.

Peki ne yapmalı? Ne yapmalı da işçi sınıfına emekçi halka durumdan hoşnut olmayan insanlarımıza, iktidarın devrilebileceği, yerine bu kötü gidişi durduracak, zorlukların üstesinden gelecek bir iktidar alternatifinin konulabileceği gösterilebilmeli? Yığınlardaki hoşnutsuzluğun dağılıp gitmesi nasıl önlenebilir?

Yığınların eylemi-güçlerin birliği

Geniş yığınların, her kesimden halk çoğunluğunun hoşnutsuzluklarını dile getirmeleri, kendi birleşik güçlerini somut bir şekilde görmeleri, yığınları iktidarı değiştirecek bir güç haline getirmenin temel koşullarındandır. Yığınlar birleşik demokratik eylemlerle kendilerini, güçlerini sınamalıdırlar. Bu aynı zamanda düşmana yığınları zorbalıkla sindiremeyeceğini, demagojilerle yolundan döndüremeyeceğini göstermenin, ona kendini zayıf düşürecek geri adımları attırmanın da başlıca yoludur. Ancak birleşik demokratik yığın eylemi ANAP hükümetinin kof kabadayılığına etkili darbeyi indirebilir. Birleşik demokratik yığın eylemleri muhalefet güçlerinin, komünistlerin, SHP'nin DSP'nin RP'nin ve DYP'nin de kendilerini güçlerini sınayabilecekleri, politikalarındaki eksikleri gedikleri giderebilmelerini sağlayacak olanaklar yaratır. İktidarı değiştirecek gücün seralarda yaratılması olanaklı değildir.

Tarihin gösterdiği, yığınların da bugün ülkemizde temel isteği haline gelmiş ikinci zorunluluk ise, muhalefet güçlerinin diktatörlük karşısında birlik içinde olmaları, birlikte hareket etmeleri, demokratik bir iktidarın yollarını aramalarıdır. Bugün ülkemizde somut koşullarda kendini kanıtlamış gerçek, hiç bir muhalefet gücünün tek başına sorunların üstesinden gelecek, yığınları seferber edebilecek, zorbalığı alt edebilecek bir gücü oluşturamayacağıdır. Tüm muhalefet partileri ancak güçlerini birleştirirlerse iktidarı alaşağı etme olanağı doğacağını alçakgönüllülükle kabul etmelidirler. SHP Genel Başkanı İnönü'nün dediği gibi "muhalefet partileri birbirlerinin rakibi değildirler, rakip hükümettir." Muhalefet partileri demokrasi için ortak çalışma yürütmek zorundadırlar. Yığınlar bugün tek başına ortaya çıkıp, "durumu düzelteceğim benden başkasına ihtiyaç yoktur" diyecek bir muhalefet partisinin arkasından gitmeyeceklerdir. Onda gerçek bir iktidar alternatifi görmeyeceklerdir.

Gelişmelerin bugünkü evresinde muhalefet güçleri bu zorunluluğu tam olarak kavramış görünmüyorlar. Türkiye Komünist Partisi bu gerçeğin ısrarlı izleyicisidir. Gerçi öteki muhalefet partileri de bu yönde görüş oluşturuyorlar ve kuşkusuz bunlar yığınlara iktidarı alaşağı etme gücü kazandırabilme yolunda olumlu adımlardır. Ama henüz yalnızca ipuçları görünen kararlılığın ve olgunluğun daha pekiştirilmesi ve geliştirilmesi görevi tüm muhalefet partilerinin, tüm demokrasi güçlerinin önünde duruyor. Bunun yapılabilmesi için öncelikle muhalefet güçlerinin kendi aralarında gereksiz en küçük bir sürtüşmeden bile uzak durmaya özen göstermeleri gerekiyor. Bu halkın temel bir beklentisidir. Diktatörlük kendisine karşı birleşme eğilimi taşıyan muhalefeti alkışlayacak, ona karşı eli kolu bağlı duracak değildir. Onun elinde pek çok olanak, pek çok kışkırtma konusu, pek çok manevra olanağı var. Muhalefet güçleri yarın demokratik koşullarda yapılabilecek ve ancak demokratik koşullarda sağlıklı sonuçlara, çözümlere kavuşturabilecek kimi tartışma konularından, özellikle rejimin sürüp gitmesini isteyen çevrelerce kışkırtılan böyle konulardan uzak durmayı başarmalıdırlar. Muhalefet güçlerinin böylesi tartışmalarla zaman yitirmeden, ülkenin sorunlarının çözümüne ilişkin, canlı, somut ürünler verecek ve yığınlarda iktidarı değiştirme isteğini güçlendirecek tartışmalara girişmeleri, altenatif politikaları birlikte oluşturmak için çaba göstermeleri çok yararlı olacaktır.

Sorumluluk hepimizindir

Bugün hep birlikte görülmesi gereken gerçek, iktidarı istemenin erken seçim belgesini ortaya atmanın ve bunu sık sık yinelemenin değişiklik için yeterli olmadığıdır. Dağarcığındaki birbir türlü dümeni ortaya dökerek, her türlü olanakla seçime hazırlanan ANAP hükümeti karşısında muhalefet güçlerinin daha aktif ve hızlı hareket etmesini beklemeye halkımızın hakkı vardır.

Muhalefet güçleri bu gerçeği tam olarak kavramadıkça, demokratik yığın eylemleri için güçlerini seferber etmedikçe, yığınları meydanlara çağırmadıkça ve demokratik bir iktidar alternatifi oluşturma yolunda somut adımlar atmadıkça sonuç alamayacaklardır. Elimizi tez tutmalıyız Türkiye önemli bir dönüm noktasındadır. Türkiye tarihinde az görülen bir olanağı elde etmiş olan muhalefet güçleri bu olanağın gereklerini yerine getirmenin sorumluluğunu taşıyorlar.

Yarın hepimiz için, "biraraya gelseydiler herşeyi başarabileceklerdi, ama tek başlarına kaldıkları için gerçekte olduklarından daha da güçsüz muhalefet partileri olarak kaldılar. Zorbalığın sürüp gitmesinin sorumluları bunlardır." denilmemelidir.

ATILIM
Kurucusu: İ.Bilen
YURTDIŞI EKİ
Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi organı
1 Temmuz 1986

"Batı Avrupa"daki politik faaliyetimiz üzerine tezler" nasıl ele alınmalı?

Merkez Komitemizin 6. Plenumunda görüşülüp onaylanan "Batı Avrupa'daki Politik Faaliyetimiz Üzerine Tezler" son redaksiyonu yapılarak baskıya verildi. Sözkonusu tezler Ulusal Konferans'a hazırlanma sürecinde Batı Avrupa'da tartışılacak ve Ulusal Konferans bu tartışmalarda getirilen eleştiri ve önerileri değerlendirecektir.

TKP 1986 Ulusal Konferansı, partimizin Türkiye'nin ivedi sorunlarının çözüm yoluna ilişkin "Barış ve Ulusal Demokrasi" programının geliştirilip ayrıntılandırılması görevini yerine getirirken, göçmen işçilerin sorunlarının çözüm yoluna ilişkin görüşlerimizi de geliştirilmiş olacaktır. TKP MK 6. Plenumu'nun kabul ettiği belgeler buna bir temel sağlamayı amaçlıyor.

"Batı Avrupa'daki Politik Faaliyetimiz Üzerine Tezler"in ele aldığı konular oldukça karmaşıktır. Tezlerde Batı Avrupa'daki göçmen işçilerin hepsi de son derece yakıcı olan çok çeşitli sorunları, bu sorunların nedenleri ve çözüm yolları ele alınıyor. Sorunların temelinde yatan nedenlerin son derece karmaşık olması, bunların aydınlatılması için ayrıntılı ve kapsamlı bir çabayı gerektiriyor. Tezler bu ihtiyacı karşılamaya çalışıyor.

Partimizin Batı Avrupa'daki politik faaliyeti yeni değildir. Bu alanda uzun yılların birikmiş deneyine sahibiz. Bu deney, tezlerimizin karmaşık sorunları ve bunların çözüm yollarını ayrıntılı ortaya koyabilmesini sağlamıştır. TKP böylece Batı Avrupa'daki uzun yılların çalışmalarının sonuçlarını, göçmen işçilerin sorunlarına ilgi duyan bütün öteki çevrelerin yararlanmasına da açmış oluyor.

Ne var ki, yukarıda da belirttiğimiz gibi söz konusu sorunlar son derece karmaşıktır. Göçmen işçilerin örgütlenme sorunlarından, kültürel sorunlarına kadar çok çeşitli sorunlar tezlerin konusudur. Bu sorunlar bir anlamda eski sorunlardır, bir anlamda da yeni sorunlardır. Kapitalist ekonomideki son yıllardaki yeni gelişmeler, Batı Avrupa hükümetlerinin yaklaşımlarındaki değişiklikler bir dizi yeni sorunu gündeme getirmiştir. Eskiden farklı olarak şimdi ikinci kuşak, hatta üçüncü kuşak sorunları gündeme gelmiştir. Ayrıca tezlerde ele alınan kimi sorunlar, partimizin de geçmişte üzerinde bir çalışma yürütmediği sorunlardır. Bütün bunlar dikkate alındığında, tezlerin ele aldığı bütün konularda bir son söz olma iddiası taşımadığını söylemek gerekiyor.

Tezlerin ele aldığı sorunlar yalnız biz komünistlerin ilgi alanında değildir. Batı Avrupa'daki Türkiyeli birçok çevre bu sorunlara ve onların çözüm yollarına taraftır. Bugün bu çevreler de bu sorunlara ilişkin yaklaşımlar geliştiriyorlar. Aynı sorunlar gerek Türkiyeli çeşitli politik güçlerin, gerekse uzun yıllar içinde Batı Avrupa'da sendika ve dernek çalışmalarında, barış hareketinde, göçmen işçi çocuklarının eğitiminde, kadın işçilerin örgütlenmesinde belli deneyler kazanmış işçi ve aydınların tartışma gündeminde yer alıyor. Bütün bu çevreler aynı zamanda TKP'nin, birlik ve mücadele politikası doğrultusunda işbirliği yapmayı ve işbirliğini geliştirmek istediği çevrelerdir.

Tezlerin tartışılmasının hem parti içinde, hem de bütün bu çevrelerle birlikte yürütülmesi gerekiyor. Bu hem göçmen işçi sorunları çevresinde en geniş güçlerin birliğinin sağlanmasına, hem de partimizin birlik politikasının etkisinin artmasına yardımcı olacaktır. Bu tartışmalarda biz komünistlerin, öteki çevrelerin ve kendini sorumlu hisseden tek tek her kişinin sözkonusu sorunlara ilişkin görüşlerini anlamaya, onların bizim tezlerimizi geliştirmemize yararlı olacak bütün yaklaşım ve önerilerini dikkate almaya, onlarla sorunların çözüm yolları üzerine ortak bir anlayışa varmak için çaba göstermeye özel bir önem vermesi gerekiyor. Elbette öncelikle tezlerin en geniş çevrelere ulaştırılması, bunun örgütlenmesi, tezlerdeki görüşlerimizin sözlü-yazılı her yolla açıklanması, tanıtılması gereklidir.

"Batı Avrupa'daki Politik Faaliyetimiz Üzerine Tezler" gerek bu konudaki ilk kapsamlı çalışma olması, gerekse sorunların karmaşıklığı nedeniyle daha çok sorunların analizinde ve çözüm yollarının genel doğrultularının belirlenmesinde yoğunlaşmıştır. Ama tartışma sürecinin politik faaliyetimizin gelişmesine olanaklı en büyük katkıyı yapabilmesi için, tartışmada konular mutlaka önde duran politik görevlere ve geniş yığınların örgütlenmesi görevlerine ışık tutucu tarzda ele alınmalıdır. Parti üye ve sempatizanları tezlerin tartışılmasında, göçmen işçi hareketinin örgütlenmesi, göçmen işçilerin bulundukları ülkelerde işçi sınıfının işsizliğe karşı savaşımına, demokratik haklar için ve barış için savaşıma daha aktif katılması, Türkiye ile dayanışma hareketinin yükselmesi, yabancı düşmanlığına ve faşist harekete karşı savaşımın güçlenmesi gibi görevlerin çözümüne somut katkı yapacak öneriler getirmeyi amaçlamalıdır. Bu alanlardaki çalışmaların değerlendirilmesinden somut dersler çıkarılmalıdır. Aynı şey partinin birlik politikasının Batı Avrupa'da uygulanmasında karşılaşılan sorunlar için de geçerlidir. Tartışmada yığınlarla daha sıkı bağlanmamıza, daha geniş güçlerle işbirliği yapabilmemize yardımcı olacak somut görevler formüle edilebilmelidir. Bu amaçlanmalıdır. Sonuçta Ulusal Konferans'da son biçimi verildiğinde tezler pratik politik ve örgütsel görevlere somut yol gösterecek bir düzeye erişmelidir.

Batı Avrupa'daki ülkelerin durumları elbette farklıdır. Tezler yalnızca bütün ülkeler için geçerli genel olguları ele alıyor, tek tek ülkelerin özgüllüklerine eğilmiyor. Tartışma sürecinde somut sorunlarda tek tek ülkelerin özgüllükleri kendini açık gösterecektir. Burada amaç tezlerin bu özgüllükler temelinde zenginleştirilmesi olmalıdır.

Dünya çapında olduğu gibi Batı Avrupa'da da birçok bakımdan yeni koşullar oluşuyor. Bu durum bizden her alanda çalışmalarımızı gözden geçirmemizi ve yeni koşullara uygun biçimde geliştirmemizi istiyor. Yığınsal demokratik hareketin ve işçi hareketinin ayrılmaz bir parçası olan göçmen işçi hareketinin bu bağlamda daha da güçlenmesi, onun Türkiye ile dayanışmada daha aktif bir rol oynaması, herşeyden önce bizim ve öteki ilerici güçlerin bu yeni koşullara uygun birlikçi bir anlayış içinde sorunlara yaklaşmasıyla gerçekleşebilir. Tezlerin tartışılması bu görevlere ışık tutabilirse amacına ulaşmış olacaktır.

Gençler görev başına

Yeni Gün/FAC

Federal Almanya'da 3 milyondan fazla insan işsiz durumdadır. Bunların 1 milyondan fazlasını gençler oluşturuyor. 1985 yılı verilerine göre meslek yeri bulamayan gençlerin sayısı ise 350 bin. Meslek yeri yetersizliğinden ve işsizlikten etkilenen gençlerin çoğunluğunu genç kızların yanısıra, yabancı gençler oluşturuyor. Eğitim olanağı bulamayan yabancı gençler içinde de genç kızların oranı yüzde 60'ı buluyor. Ayrıca meslek eğitiminden sonra bile, yabancı gençlerin kalifiye işçi olarak işyeri bulmaları olanakları hemen hemen hiç yok. Kohl hükümeti, sözde tüm gençlere mesleki eğitim yeri vadetmişti. Ama tamamen, genç işsizleri baskı altına almayı amaçlayan bir politika izliyor. Gençleri koruma yasasındaki hakları kırpıyor. Patronların sendikaları zayıflatıp istediklerini dayatabilmelerini sağlamak için, yerli yabancı, genç yetişkin, kadın erkek, işçilerin arasını açmaya, birbirine düşürmeye çalışıyor. Grev hakkını buduyor.

Bu durumdan hareket eden sendika gençliği (DGB Jugend), şu istemler çevresinde Sonbahar Eylemleri düzenleme kararı aldı:

– Tüm gençler için meslek yeri
– Sosyal hakların kısıtlanması durdurulmalı
– Gençleri koruyan haklar geri alınmalı
– Yaşamaya değer bir gelecek
– Gençlerin geleceğinin nasıl olacağı şimdiden belirlenmeli

Sonbahar Eylemleri 13 Eylül'de başlayıp 15 Kasım 1986'ya kadar sürecek. İşsizliğin ve belirsiz bir geleceğin yarattığı tehdit ve tahribat, yabancı gençlerin, özellikle de Türkiyeli gençlerin üzerine çok daha ağır bir şekilde çökmüştür. Bu bakımdan Sonbahar Eylemleri, bizim açımızdan da büyük önem taşıyor. Türkiyeli gençlerin bu eylemlere geniş ve aktif katılımı için şimdiden kolları sıvayalım.

Yarışmanın 3. yılında

Akar Kızılırmak/FAC

"Daha çok haber, daha çok yazı! Parti basınını güçlendir!" belgisiyle başlatılan yarışmamız 3. yılına girdi. Partimiz geçen yılı değerlendirdi. Aynı dönemde her yoldaşın ve yarışmacının da kendisini değerlendirdiğini, gerekli sonuçları çıkarıp önüne yeni hedefler koyduğunu sanıyorum, inanıyorum.

Geçen yılda aynı günlerde yine bu konuda birşeyler yazmak için oturduğum zaman içim eziliyordu. Çünkü yarışmanın ilk yılı sadece 3-4 yazı göndermiştim. Ama şimdi, bu yazıyı yazarken farklı duygular içindeyim. Parti basınına katkıda bulunduğum için kendimi mutlu hissediyorum. Bir yıl içinde 25 yazı gönderdim. Bunların 3-4 tanesi yazılı basında, bir o kadarı da radyolarda değerlendirildi. Mutlaka ötekileri de yararlı olmuştur. Ama şimdi "Daha neler yapılabilirdi?" diye soruyorum. Yaptıklarımı yeterli görmüyor, eksiklerimi gidermenin yollarını arıyorum.

Eksikler ne? Yazdıklarımdan çıkarak şu sonuca vardım:

Yığınların sorunlarını, istemlerini dile getiren, somut durumlarını ortaya koyan yazılarım yeterli değil. O halde bu yıl, buraya ağırlık vermeliyim. Bu aynı zamanda, benim yığınlarla bağlarımı güçlendirmemi, ilişkilerimi geliştirmemi de getirecektir.

Diğer bir sorun, -ki bu da çok önemlidir- başkalarına da yazdırmak sorunudur. Üstelik ulusal konferans yılındayız. Daha fazla kişiyi partimizin organlarına yazma konusunda ikna etmeliyiz ki, en azından konferans tezlerimizin tartışılmasına daha fazla insan daha geniş kesimler katılabilsin. Öte yandan birilerini partimiz organlarına yazı yazmaya ikna etmek, onları parti politikamızla tanıştırmak, politikamızı benimsetmenin yolunu açmak demektir.

Ben bu yarışma döneminde en az geçen yılki kadar (ama mutlaka daha fazla) mektup gönderecek, üç kişiyi de düzenli yazmaya ikna edeceğim. Hedefime de ulaşacağım. Bu hedef, birazcık dişini sıkacak her yoldaş için erişilmez bir hedef değildir.

Nazım'ı anma toplantısı

Okyanus ötesi/Avustralya

Nazım Hikmet, ölümünün 26. yıldönümünde Sydney'de düzenlenen bir toplantıyla anıldı. 30 Mayıs gecesi yapılan anma toplantısına 200'ün üzerinde Türkiyeli katıldı. Bulgaristan konsolosunun da katıldığı geceye, Sovyetler Birliği, Vietnam ve Libya elçileri mesaj gönderdiler. Büyük enternasyonalist ve yurtsever Nazım Hikmet'in şiirleri, Türkçe, Kürtçe, Rusça, Arapça, Yunanca, İngilizce, Almanca, Farsça olmak üzere 8 dilde okundu. Yaşamı ve savaşımı slaytlarla anlatıldı. Değişik uluslardan folklor gösterilerinin ve Nazım'dan değişik dillerde bestelenmiş parçaların sunulduğu gece coşku içinde sona erdi. Fakat Sydney'in tüm duvarlarında, Nazım'ın posterleri bize hala gülümsüyor.

Çalışma Grubu

Yunus/Fransa

TKP sempatizanı iki arkadaşımla bir çalışma grubu oluşturuyoruz. 15 günde bir düzenli toplantı yapmayı kararlaştırdık. Çalışma programımız şöyle: a) Partimizin güncel politikası üzerine görüşme, tartışma; b) Yığın çalışmalarımıza ilişkin durum değerlendirmesi. İşyerlerindeki sorunlar, sendikal örgütlenmedeki işçilerin durumu, tartışılan konular, Türkiye'deki gelişmeler nasıl değerlendiriliyor, iletilen yayınların etkileri, eleştirileri, öneriler var mı; TKP'nin politikası üzerine ne diyorlar, bize yaklaşımları nasıl; bu vb. konuların görüşülmesi; c) Düzenli dayanışma ödenmesi, yayın dağıtımının ve paralarının toplanmasının düzenli biçimde sürdürülmesi; d) Atılım'a ayda bir yazı.

İstediğimiz çalışmayı henüz tam oturtmuş değiliz. Sorunlar elbette çıkıyor. Benim yetersiz kaldığım yerler oluyor. Arkadaşların da tek tek eksiklikleri var. Ama altın gibi insanlar. Hepimiz partiye gönül vermişiz. Hep birlikte gelişeceğiz. Kollektif bir çalışma sağlıklı bir örgüt içi yaşam ile bunu gerçekleştireceğimizi biliyoruz.

Ulusal konferansımıza doğru yürürken, her alanda eksiklerimizi gözden geçirmeliyiz. Saat gibi işleyen, girişimci, üretken, yığınlarla bağlı, çevresine enerji saçan örgütlere ihtiyacımız var.

Atılım'a omuz vereceğiz

Gönüllüler/Hollanda

Biz işçi sınıfının savaşımına gönülden katılan bir grup genç emekçiyiz. TKP'nin yayınlarını düzenli olarak alıyor, hep birlikte okuyup tartışıyoruz. Avrupa koşullarında biz emekçilere düşen somut görevleri belirliyor, bu doğrultuda çalışmalar yürütüyoruz. Kendi çevremizde, gidip geldiğimiz yerlerde görüşlerimizi dilimizin döndüğünce anlatıyoruz.

Atılım'da dikkatimizi çeken birşey oldu. Türkiye'den ve Avrupa'nın öteki ülkelerinden birçok yazı ve haber çıkmasına karşın, Hollanda'dan hemen hemen yok denecek kadar haber çıkıyor. Bu konuda bizlere görev düştüğünün bilincindeyiz. Kendi grubumuzda, Atılım'a Hollanda'dan haber ve yazı gönderme kararı aldık. Düzenli olarak yazacağız.

Verimli ve hızlı okuma

Sami Serin/Atina

Partimizin ideolojik çalışmalarının hızı gözle görülür bir yükselme içinde. Bu sürecin daha da hızlanarak devam edeceğini kestirmek güç değil.

Daha şimdiden öylesine çok yayınla, materyalle karşı karşıyayız ki, kimi aylar hemen hemen iki güne bir yayın düşüyor. Parti yayınlarının yanı sıra roman, günlük gazete, sanat ve kültür içerikli dergi, broşür vs'yi de sayarsak sorunun önemi daha da açıklığa kavuşacaktır. Elbette en temel eserlere de yeterince zaman ayırmamız gerektiğini unutmamalıyız.

Böyle olunca ne yapmalı, okuma sorununu nasıl çözmeliyiz?

Bu soruna yaklaşırken de çeşitli uçlara savrulmaktan korunmalıyız. "Nasıl olsa partinin söylediklerini birgün kavrarım" demek de, "bir oturuşta herşeyi kavramalıyım" iddiasıyla davranmak da yanlış ve sakıncalıdır. Son tahlilde, her iki yaklaşım da bizi aynı kapıya çıkarır. Daha doğrusu her iki kapıdan da kavrayarak okumanın, yani parti politikasını özümsemenin dışına çıkılır.

Okurken sistemli olmak, verimli yöntemler kullanmak zorunludur. Neyi ne zaman okuyacağımıza doğru karar vermeyi öğrenmeliyiz. Burada çok değişik ve herkesin kendine özgü yöntemleri akla gelebilir. Ama öz disiplin ve bilinçle davranmalı, planlı olmalıyız. "Hoşa gidenleri seçme", ya da "memur" anlayışıyla, üst üste dizerek sırası geleni okumaya başlama gibi zararlı yöntemlerden uzak durmalıyız. İçinde çalıştığımız örgütün ve kendimizin gereksinimlerini, kendi ideolojik-politik yetişkinlik düzeyimizi gözönünde tutmalıyız. Öncelikleri belirlerken partinin öne çıkardığı noktaları kavramak, parti politikasını kendi çalışma alanımıza yaratıcıkla uygulayabilmek düşüncesiyle davranmaktan kesinlikle vazgeçmemeliyiz.

Öte yandan parti politikasının bir bütün olduğunu da biliyoruz. Bir yanını eksik öğrenmişsek, politikayı yeterince kavradığımız söylenemez. "Bu konu benim çalışma alanımla doğrudan ilgili değil" diyerek parti politikasının temel taşlarını işleyen parti belgelerini görmezlikten gelemeyiz. Plenum belgelerini, partinin bildiri ve açıklamalarını ve en başta Atılım'ı düzenli bir şekilde, üzerinde düşünerek, gerektiğinde notlar çıkararak, önceki yayınlarda aynı konuda söylenenlerle karşılaştırarak titiz bir şekilde okumalıyız. Ancak bu yapıldığı taktirde, tüm öteki okumalarımız anlam kazanır. Öte yandan yurtdışında bulunan yoldaşlar olarak "polis operasyonu tehdidi yok" diye gizli çalışma konusundaki bilgilerimizi derinleştirme sorununu da hafife alamayız.

Sonuç olarak, okumayı her koşulda hızlandırmalıyız. Hem en gerekli olanları, hem de daha çok ve daha hızlı okumalıyız. Günün görevlerine başka türlü yetişemeyiz.